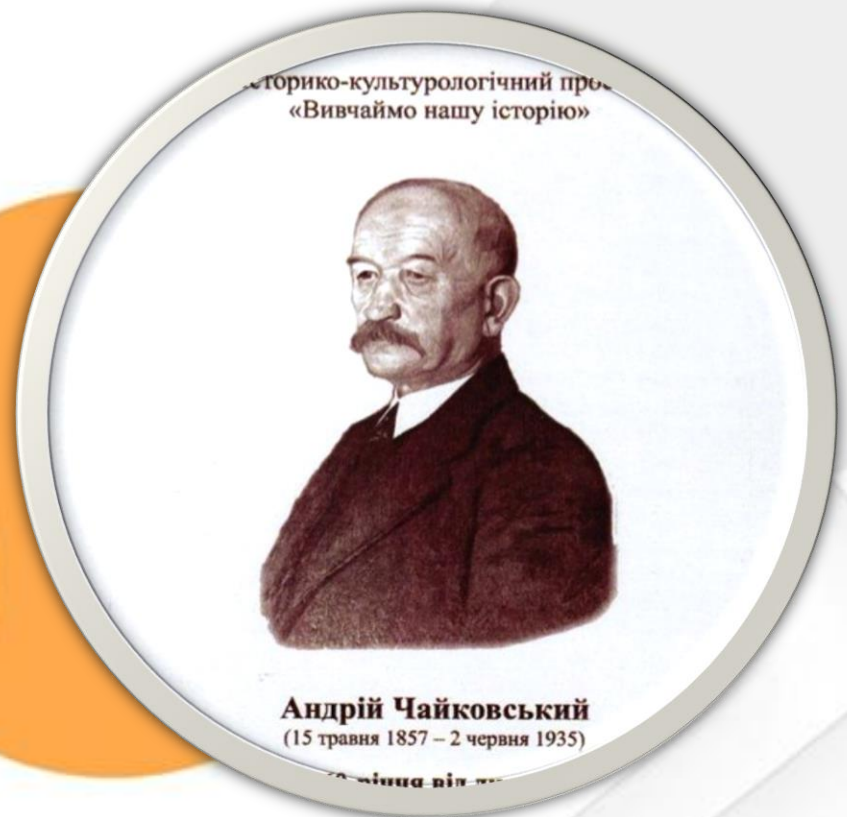

Андрій Чайковський

«За сестрою»

**Підсумкове
оцінювання (твір)**

Життєві фатки

А.Чайковського

Чайковський Андрій Якович
народився 1857 року в містечку Самбір.
В родині дрібного урядовця.

Дуже рано залишився сиротою.

Малий Андрійко навчився читати польською, оскільки українського
букваря тоді не було.

До початкової школи не ходив, навчався вдома. Іспити за початкову
школу здавав приватно.

Закінчив філософський факультет та правничий відділ у Львівському
університеті.

Рік відслужив воєнну службу та брав участь у придушенні повстання в
Боснії у складі 77-го піхотного полку.

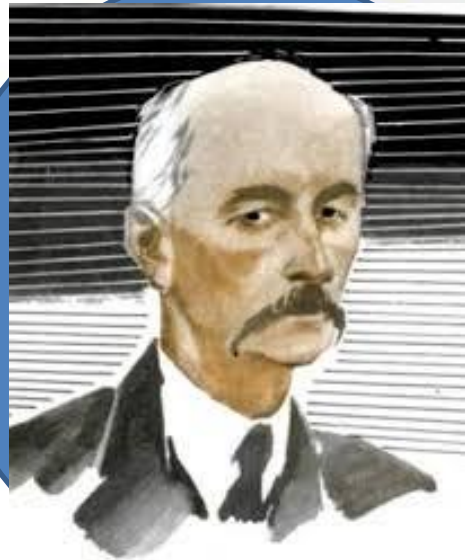
Там він змалював нариси про свої пригоди, які пізніше були
надруковані та визвали велику зацікавленість у галичан та І. Франка, з
яким він поступово зближується. Саме Франко заохочував Чайковського
до написання, бачачи у ньому талановитого письменника.

Перші літературні кроки зробив в 1888 році – в газеті «Діло» опублікували його статтю «Причини зубожілості наших селян в судівництві». Кар'єрне сходження Андрія Чайковського почалося з заснування «Кражка правників». Був одружений з Гладилович Наталією. Подружжя Чайковських прожило разом пів-століття та мало трьох синів та три доньки.

У великій пошані в родині Чайковських була му. Батьки грали на гітарі та з малих років залучали музики дітей. Двоє старших синів разом з батьк. співали під акомпанемент гітари популярні українські пісні «Ой пуцу я кониченька в саду», «Закувала та сива зозуля», «Ой наступила та чорна хмара» та інші. При співучасті Андрія Чайковського та відомого українського композитора і диригента Остапа Нижанківського в Бережанах було відкрито хорове то вариство «Бережанський Боян», яке стало центром культурно-освітнього життя.

Відкрив власну адвокатську канцелярію. Всі сп
судах та установах вів тільки українсько мовою
Видав нариси «Вуйко», «Образ гонору», «Рек

- Створює **протиалкогольне** товариство
«Відродження» та приготував до друку
благодійну збірку «Алкогольні образки».

Андрій Чайковський – засновник першого в Галичині
«Товариства українських журналістів і письменників»
та гуртожитку для учнів з малозабезпечених сімей
«Руської бурси». Був співзасновником ощадно-
позичкового товариства «Надія». В роки Першої
світової війни був заарештований як українофіл та
засланий до львівської в'язниці «Бригідки» на два тижні.
Після виходу з в'язниці пише свої найкращі твори –
«Віддячився», «Перед зривом», «Сагайдачний», «На
уходах», «Полковник Михайло Кричевський».

Повість «За сестрою»

Аналіз твору

(виписати у зошит тему та ідею твору)

Рік написання: 1907

Жанр: героїко-романтична повість.

Рід літератури: епос.

Тема «За сестрою»: відтворення страшних картин поневолення татарськими загарбниками українського народу; зображення Павлуся, який докладає будь-яких зусиль, мужності, наполегливості, старанності, кмітливості для порятунку своєї сестри з татарського полону.

Ідея «За сестрою»: уславлення козаків — оборонців рідної землі, Павлуся — відважного лицаря, їх благородство, відповідальність, мужність; засудження татар та українців-зрадників.

Основна думка: тільки любов до рідної землі, батьківської

Головні герої «За сестрою»

Павлусь – головний герой, 15-річний Павло.

Він молодший син Степана та Палажки;

Ганна – 13-річна донька Степана та Палажки.

дід Андрій – 70-річний голова родини Судаків,
загинув під час нападу татар.

Степан – син діда Андрія;

Палажка – дружина Степана, матір Павлуса та Ганнусі.
Вона загинула, захищаючи дітей від татар.

Петро – старший син Степана та Палажки. Був козаком.
– козацький сотник,

Андрій Недоля озак Семен Непорадний,

Мустафа – син Дівлет-гірея, очолював напад татар на
українське село.

Проблематика «За сестрою»

(Виписати у зошит проблематику твору)

- • батьки і діти;
- • життя і смерть;
- • радість і трагедія;
- • відповідальність і безпечність;
- • вірність і зрада;
- • добро і зло;
- • щирість і хитрість, улесливість, підступність.

Історія написання “За сестрою”

- Повість «За сестрою» (1907) створена на основі довготривалого вивчення історичних матеріалів з часів татарських нападів на українські землі та їхньої ретельної художньої обробки. В центрі — захоплююча історія юного Павлуса, молодшого сина з козацького роду Судаків, який порятував від татарського полону свою сестру Ганнусю.

Композиція твору "За сестро"

(Виписати у зошит композицію повісті)

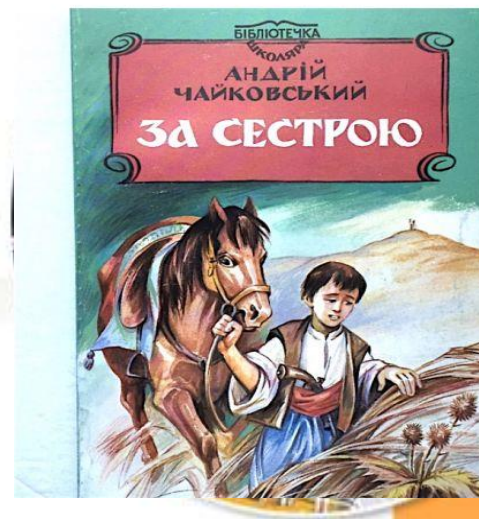
Експозиція: розповідь родину Судаків.

Зав'язка: напад татар на село.

Розвиток дії: загибель діда Андрія та матері Параски. Ганнуся з батьком захоплені в полон. Павлусь тікає та зустрічається з козаками та братом Петром. Козаки оточують татарський кіш і звільняють частину українців з полону, Семен Непорадний захоплює Мустафу-агу, сина Девлет-Гірея, що був ватажком татар. Батько Судаків зустрічається з синами. Павлусь один їде розшукувати сестру, та його захопив харциз Карий (Карим) та продав татарам. Татарин Мустафа не злюбив непокірного Павлуса, який хотів втекти та наказав його покарати. Поява мурзи рятує хлопця, він вигадує план порятунку сестри.

Кульмінація: радісна зустріч Павлуса та Ганни.

Розв'язка: Мустафа-ага повертається до батька. Щасливий Девлет-Гірей дарує волю для Павлуса та Ганнусі, та для бранця Остапа Швидкого, українця, який також був у полоні разом з хлопцем.

Домашнє завдання

1. Повторити, прослухати аудіокнигу за покликанням

<https://www.youtube.com/watch?v=IjlodXg0NXo>

2. Написати твір «Актуальність твору Андрія Чайковського «За сестрою»